

Motion till riksdagen 2020/21:2786

av **Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M)**

Möjlighet till personlig utveckling för personer med funktionsvariationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur fler alternativa sysselsättningsmodeller kan innefattas av LSS och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Än idag kan vi se begränsande och omoderna strukturer som bidrar till att personer med funktionsvariationer (utifrån sina egna förutsättningar) inte kan vara en del av arbetslivet. Tanken om omsorg sätts framför den personliga utvecklingen och därmed sätts funktionsvariationen framför människan. Att det fortfarande talas i termer som: en synskadad person istället för en person med synbegränsning är ett tydligt bevis på att samhället fortfarande har lång väg att gå.

Det finns personer med funktionsvariation som har rätt till LSS men som inte får med delen som är kopplad till det vanliga arbetslivet som omfattar de flesta av oss. Man får nöja sig med en plats på daglig verksamhet som kan vara en segregerad lokal utan koppling till andra i samhället. Detta trots att man vill vara en del av samhället och själv bidra utifrån egna förmågor och med stöd av personlig assistans. Man vill inte ha skyddade verkstäder där allt är tillrättalagt utan faktiskt vara en del av sammanhang med vuxna och arbetsplatser i det ”verkliga livet”. Att man respekteras, bekräftas och uppskattas för det man vill bidra med.

Otrygghet för personer med funktionsvariationer ska motverkas så långt det är möjligt. Oron för indragna assistanstimmar och rädsla för ett ifrågasättande kring sjukersättning, bara för att man vill vara en del av det vanliga arbetslivet som inte är traditionell daglig verksamhet måste motverkas. Funktionsnedsättningen är bestående var man än befinner sig men graden av välbefinnande och utvecklingspotential kan variera och är det i positiv riktning ska det uppmuntras inte motarbetas.

Att skapa förutsättningar för en meningsfull vardag med guldkant på tillvaron för personer med funktionsvariation med personlig assistans, borde vara en målsättning för alla partier. Denna möjlighet ska vara en självklarhet utan att man riskerar att förlora den tryggheten som det innebär att ha sjuk- eller aktivitetsersättning. Valfrihet ska framhållas där man inte ska behöva "tvingas" in i en i daglig sysselsättning som inte vare sig passar ens personlighet men framförallt inte bidrar till den personliga utvecklingen. Som till och med kan bli destruktiv och bakåtsträvande. Det ska finnas ett brett utbud av olika modeller att välja på.

Med hänvisning till detta ska inte personer med funktionsvariation behöva ifrågasättas varje gång de väljer ett alternativ till sysselsättning som är riktad till målgruppen. Man ska heller inte riskera förlora de personliga hjälpmedel som personlig assistans skall ses som vid alternativ sysselsättning. Fler alternativa sysselsättningsmodeller måste innefattas av LSS, dels för att öka valfriheten och den personliga utvecklingen för personer med funktionsvariation men också för att öka sysselsättningen för den grupp som står längst bort från arbetsmarknaden. I grund och botten handlar det om att i större utsträckning inkludera människor med funktionsvariation i samhället.

Marléne Lund Kopparklint (M)

Betty Malmberg (M)